

Hodnocení diplomové práce Lenky Rumlerové na téma Humanitární intervence a legalita použití síly

Ve své diplomové práci autorka analyzovala problematiku humanitární intervence, která byla v posledních letech předmětem intenzivní vědecké, politické a morální diskuse na mezinárodní úrovni. Problematika zahrnuje klíčové aspekty soudobého mezinárodního práva, jako např. zákaz použití síly, ochranu lidských práv a fungování systému OSN.

Diplomová práce obsahuje 52 stran poměrně hustého textu a je vybavena rozsáhlým seznamem pramenů. Co se týče sekundární literatury, autorka čerpala především z literatury v angličtině. Autorka pracovala s poznámkami pod čarou velmi pečlivě a kvalitně. S ohledem na formální kritéria lze konstatovat, že diplomová práce předložená Lenkou Rumlerovou jednoznačně splňuje podmínky kladené na tento druh vědecké studie.

Daná práce je logicky členěna, vedle úvodu (definice předmětu práce) a závěru, na pět hlavních kapitol, ve kterých diplomantka rozebírá relevantní historické aspekty institutu humanitární intervence, možný rozpor mezi zákazem použití síly a principem ochrany lidských práv.

Ve stručném úvodu autorka označila za účel práce prozkoumat status humanitární intervence v soudobém mezinárodním právu a představit různé teoretické přístupy k otázce legality humanitární intervence, především s ohledem na zákaz použití síly. Aktuální diskuse kolem humanitární intervence ovšem často vycházejí z různých historických situací, ve kterých státy explicitně či implicitně odůvodnily vojenský zásah na cizím území principem humanitární intervence. Autorka rozpoznala důležitou souvislost mezi těmito případy a případným vznikem obyčejových pravidel modifikujících zákaz použití síly.

Podle autorky obyčejové právo státu na humanitární intervenci zaniklo ve chvíli, kdy zákaz použití síly získal povahu *ius cogens* (str. 31). V návaznosti na diskusi ve vědecké literatuře však dále zkoumala otázku, zda po roce 1945 nevznikla nová obyčejová úprava humanitární intervence jako výjimky ze zásady zákazu použití síly. Za klíčový moment autorka v této souvislosti zřejmě považuje případ zásahu NATO v Kosovu v roce 1999. Po podrobnější analýze zásahu a reakcí na něho diplomantka dospěla k závěru, že humanitární intervence zatím není součástí nové obyčejové úpravy.

V páté kapitole diplomantka představuje řadu teoretických pozic k problematice humanitární intervence. Jedná se např. o postoj rozlišující mezi legalitou a legitimitou intervence, alternativní výklad zákazu použití síly či ex-post autorizací. Autorka prokázala

přítom schopnost kvalifikovaně pracovat s vědeckou literaturou a čerpat z ní relevantní poznatky. Šestá kapitola je věnována úvahám *de lege ferenda*, přičemž autorka podrobněji představuje kritéria humanitární intervence, která by měla být kodifikována. Poznatky své práce autorka přehledným způsobem shrnula v závěru.

V rámci obhajoby by se mohla diplomantka vyjádřit k významu rezoluce Valného shromáždění OSN „Uniting for Peace“ z roku 1950, a to zejména s ohledem na vývoj principu humanitární intervence.

Závěrečné hodnocení

Autorka předložila diplomovou práci, ve které se kvalifikovaně a důkladně vyrovnala s komplexním a složitým tématem. Práce vyhovuje jak formálním, tak i obsahovým požadavkům. Práci, kterou předběžně hodnotím jako výbornou, bez výhrad doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 19. února 2007

Doc. Dr. Harald Christian Scheu